

Столярчук О.С.
lilyastoliarchyk@ukr.net
кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ВОЛОНТЕРСТВО: ВІД УСВІДОМЛЕННЯ ДО ДІЇ

Пандемія визначила новий вектор розвитку світової спільноти та соціальних інститутів. На сьогоднішній день ми не можемо назвати жодної сфери життя, яка б не зазнала впливу коронавірусної епідемії.

Очевидно, що в цій непростій ситуації потрібно знайти нові можливості для розвитку людства, адже майбутнє багато в чому визначається саме сьогодні, в умовах віддаленої роботи та непрогнозованості. Нинішні глобальні проблеми – економіка, екологія, міграція, а наразі і пандемія випереджають можливості вироблення універсальних стратегій та шляхів їх подолання. Перед людством гостро постала проблема вирішення нових викликів на локальному рівні. Україна не стала виключенням. Сьогодні більшість із нас визнають необхідність змін у нашому світі, взявши відповідальність за наше оточення, проявляючи громадську активність. Це філософія в дії, яка дозволяє нам практикувати людські чесноти, такі як щедрість, доброта, справедливість, співчуття, милосердя. Це ті чесноти, які характеризують соціального працівника, волонтера, студента, який опановує знання в університеті і має на меті стати одним із активних учасників волонтерського руху і сприяти реалізації волонтерських ініціатив.

Україна переживає нове піднесення волонтерського руху. Кризова ситуація підштовхнула активну громадськість до активних дій, покладаючи сподівання на добровольців, як це вже було в найкритичніший для нас рік – 2014. Це було непросте випробування. Можна з впевненістю говорити, що волонтерство стало частиною культури і світогляду української нації, а їх діяльність стала важливою частиною демократичного життя.

Скільки існує Україна, стільки ж існує традиція взаємодопомоги, суспільної праці, піклування про ближнього. Сьогодні, під час коронавірусної пандемії, волонтерство приймає

нові виклики і переформатовується під умови карантину. Сучасні підходи різночудно відрізняються від попереднього часу, коли все було зрозумілим і вся система працювала за певним планом. Задачі волонтера варіюються від потреб, які ставить на порядок денний суспільство, світова спільнота. Онлайн волонтерство доступне з будь-якої точки планети. Як приклад – це створення платформ для громадян, де кожен може заповнити анкету, допомога онлайн чи офлайн, вебсайти та сторінки в соціальних мережах, розвиток IT- інфраструктури (технологічні проекти, які допомагають антиковід-руху).

12 листопада 2020 року стартував всеукраїнський проект «Мій телефонний друг» з підтримки самотніх людей. З'являються ініціативні групи, які йдуть на допомогу вразливих груп: медперсоналу, лікарям, літнім людям. Створюються call-центри, як один із напрямів, який був розроблений в екстремальних умовах, з'явилася гарача лінія, постають і вирішуються питання комунікації та бази бенефіціарів. При вирішенні цих питань іноді виникають труднощі, але всі добровольці намагаються скоординувати бізнес, людей, лікарів, які надають допомогу людям. Кожен п'ятий українець (20,9 %) цього року перераховував кошти благодійним або громадським організаціям. Серед причин, які спонукають українців підтримувати громадські організації, респонденти назвали: чіткі цілі та мету діяльності організацій (37,%) , прозоре управління фінансами (30,4 %) та відгуки від людей, яким вони довіряють (30,1%). На сьогоднішній день українські волонтери працюють активно як в Україні так і на міжнародному рівні. У Нью-Йорку продовжується збір коштів на закупівлю 18-ти кисневих концентраторів для лікарень Львова, Одеси та Харкова. Волонтерські організації існують у 80-ти країнах світу, близько 110 мільйонів людей щорічно беруть участь у добровільних програмах. Це свідчить про те, що дійсно, людство переходить до усвідомлених дій і переоцінки життя. І Україна, і українці є найактивнішими учасниками світового процесу в створенні та реалізації добродійної діяльності.

Боротьба з коронавірусом потребує консолідації якомога більшої кількості людей, головне, щоб збігалися цілі та принципи. А мета зараз одна – побороти Covid-19.

Постпандемічний світоустрій повинен бути результатом консолідованого рішення, де активну участь повинні приймати національні уряди, міжнародні організації. Ми повинні стати іншими, переборюючи егоїзм і стати Людиною. «Коли я відпускаю те, чим є, то стаю тим, ким можу бути», казав Лао Цзи і в цьому неймовірний потенціал для зростання і перетворення.

Усі ми є творцями історії. Всі можемо служити як людству, так і життю. Рівень наших знань визначається як загальне розуміння сутності і значення всезагальних проблем людства та шляхів їх вирішення. Волонтери це розуміють і тому турбота про вразливі групи населення – це не модний реверанс, а безцінний аванс у майбутнє завтра. Істинний дух волонтерства в тому, щоб виявити і виконати цю мету.

Проблема людини, її життя набули планетарний характер. Досягнення в галузі технологій вийшли на інший рівень, той, в якому людина буде себе відчувати по іншому, але чи комфортно?

Волонтерство – це спосіб життя, філософія. Волонтерство – це інвестиція в майбутнє.

Сторіжко Людмила Василівна

Lyudmila.stor@meta.ua

доктор філософських наук, професор кафедри філософії
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

СОЦІАЛЬНА АНОМІЯ ЯК ЧИННИК ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

Однією з актуальних проблем сьогодення є виявлення соціальних умов, які провокують девіантну поведінку, а також визначення причин, що можуть породжувати різні види девіацій. Чинники девіантної поведінки можна класифікувати як індивідуальні, так і ті, що спровоковані суспільними умовами. Досліджуване явище не може залежати лише від індивідуальних факторів, або лише від суто соціальних. Ми розглянемо вплив як позасуспільних чинників, так спровокованих суспільними відносинами.

Для пояснення соціальних девіацій Е. Дюркгейм запропонував концепцію аномії. Термін «аномія» у перекладі з